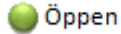

Informationsklassning

Konsekvensutredning med anledning av förslag till ändrade föreskrifter och allmänna råd om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (CSNFS 1998:7)

Sammanfattning

Centrala studiestödsnämnden (CSN) föreslår i denna promemoria vissa ändringar i myndighetens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 1998:7) om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar.

CSN huvudkontoret

Postadress
CSN
851 82 Sundsvall

Telefon
060-18 60 00

Telefax
060-18 61 93

Webbadress
www.csn.se

Innehåll

1.	Bakgrund.....	3
2.	CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter.....	3
3.	Överväganden och förslag.....	3
3.1	Ändringar i 1 § och tillhörande rubrik	3
3.2	Ändringar i 2 §.....	3
3.3	Upphävande av 3 § och tillhörande allmänt råd - ersätts av ett nytt allmänt råd.....	4
3.4	Ändringar i 4 §.....	5
3.5	Upphävande av 5 §.....	5
3.6	Ändringar i 6 § och upphävande av rubrik.....	6
3.7	Upphävande av 7 §.....	7
3.8	Ändringar i 8 § och tillhörande allmänt råd	7
3.9	Upphävande av 9 §.....	8
3.10	Upphävande av 11 §.....	8
3.11	Ändringar i 12 §.....	9
3.12	Ändringar i 13 §.....	9
3.13	Ändringar i 14 §.....	9
4.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	10
4.1	Ikraftträdande.....	10
4.2	Behov av övergångsbestämmelser	10
5.	Kostnadsmässiga och andra effekter.....	10
5.1	Konsekvenser för studerande.....	10
5.2	Konsekvenser för staten.....	11
5.3	Konsekvenser för CSN	11
6.	Konsekvenser för Sveriges EU-medlemskap.....	11
7.	Övriga konsekvenser.....	11
8.	Behovet av informationsinsatser.....	11
9.	Författningsförslag	11

1. Bakgrund

CSN:s föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 1998:7) om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar trädde i kraft i april 1998 och har sedan dess endast uppdaterats i begränsade delar. Det har i olika sammanhang framkommit att föreskrifterna uppfattas som onödigt detaljerade och svårlästa. För att säkerställa att CSN har ett regelverk som helt står i överensstämmelse med förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar (nedan kallad ”förordningen”) och att regelverket är så enkelt och tydligt som möjligt har myndigheten nu genomfört en översyn av nämnda föreskrifter och allmänna råd.

2. CSN:s bemyndigande att meddela föreskrifter

CSN får, enligt 23 § andra stycket förordningen, meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för tillämpningen av förordningen i fråga om ersättning till deltagarna i TUFF. Det är detta bemyndigande som samtliga förslag nedan grundar sig på.

3. Överväganden och förslag

3.1 Ändringar i 1 § och tillhörande rubrik

Förslag: Dessa föreskrifter kompletterar bestämmelserna om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för föräldrar till barn som för kommunikation är i behov av teckenspråk (TUFF) i 16–22 §§ förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar.

Rubriken närmast före 1 § föreslås ska lyda ”Inledande bestämmelse”.

Skälen för förslaget

CSN:s avsikt med den föreslagna ändringen av rubriken är att den nya rubriken tydligare ska visa syftet med efterföljande paragraf. Genom ändringen kommer rubriken dessutom överensstämma bättre med hur det ser ut i CSN:s övriga föreskrifter och allmänna råd.

CSN:s avsikt med de föreslagna ändringarna i 1 § är att förenkla skrivningen och att undvika upprepningar av vad som redan framgår i förordningen. Ändringarna är endast redaktionella och medför ingen ändring i sak.

CSN har inte identifierat några alternativ till de föreslagna ändringarna. Om de föreslagna ändringarna inte genomförs uppstår inga andra konsekvenser än att föreskriften fortsatt är onödigt innehållsrik och upprepar vad som framgår av förordningen.

3.2 Ändringar i 2 §

Förslag: Som motsvarande förlorad arbetsinkomst räknas förlorad

1. arbetslöshetsersättning,
2. sjukpenning,
3. rehabiliteringspenning,
4. föräldrapenning,
5. aktivitetsstöd,
6. studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) eller omställningsstudiestöd enligt lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd samt
7. annan ersättning eller inkomst som kan anses motsvara arbetsinkomst.

Rubriken närmast före 2 § föreslås ska lyda ”Ersättning för förlorad arbetsinkomst eller motsvarande (inkomstersättning)”.

Skälen för förslaget

CSN:s avsikt med den föreslagna ändringen av rubriken är att den nya rubriken ska ge bättre överensstämmelse med språkbruket i förordningen och därmed underlätta förståelsen. Begreppet ”inkomstersättning” har använts länge och är välkänt hos kursdeltagare, utbildningsanordnare, SPSM och CSN varför det är motiverat att alltså ha kvar begreppet i rubriken.

Vad gäller 2 § föreslår CSN att föräldrapenning och omställningsstudiestöd läggs till i uppräknningen av exempel på ersättningar som vid förlust av dessa ska anses motsvara förlorad arbetsinkomst. Föräldrapenning är en relativt vanlig ersättning som i dag omfattas av punkten 6 i bestämmelsen. För att förenkla förståelsen bedömer CSN att föräldrapenning därför bör finnas med i exempeluppräknningen. Omställningsstudiestöd enligt lagen (2022:865) om omställningsstudiestöd har tillkommit som ett studiestöd som CSN administrerar efter paragrafens tillkomst. Eftersom studiemedel nämns i paragrafen bör även omställningsstudiestödet nämnas där.

Tilläggen av föräldrapenning och omställningsstudiestöd i skrivningen medför ingen ändring i CSN:s tillämpning eftersom CSN redan idag bedömer att förlust av dessa motsvarar förlorad arbetsinkomst i enlighet med nuvarande punkten 6 i bestämmelsen.

I övrigt görs endast redaktionella ändringar i 2 § för bättre överensstämmelse med språkbruket i förordningen, vilka alltså inte heller medför någon ändring i sak.

CSN har inte identifierat några alternativ till de föreslagna ändringarna. Om de föreslagna ändringarna inte genomförs uppstår inga andra konsekvenser än att föreskriften inte heller fortsatt uttryckligen anger att förlust av föräldrapenning och omställningsstudiestöd omfattas. Ersättningarna skulle dock fortsatt omfattas av punkten 6 i bestämmelsen.

3.3 Upphävande av 3 § och tillhörande allmänt råd - ersätts av ett nytt allmänt råd

Förslag: 3 § och tillhörande allmänt råd upphävs och ersätts med ett nytt allmänt råd till 21 § andra stycket förordningen med följande lydelse.

Inkomstbortfall kan exempelvis styrkas på följande sätt:

- För arbetstagare genom intyg från arbetsgivare.
- För egenföretagare genom intyg från revisor eller motsvarande.
- För deltagare som har sådan annan ersättning som kan anses motsvara arbetsinkomst genom intyg från utbetalande organisation.

Skälen för förslaget

Det framgår direkt av 21 § förordningen att inkomstbortfall ska styrkas genom intyg. Detta behöver inte upprepas i föreskriften. CSN bedömer att den nuvarande 3 § med tillhörande allmänt råd dessutom är onödigt detaljerad och kan ge sken av en fullständig uppräkningslista av hur förlorad arbetsinkomst eller motsvarande ska styrkas.

Eftersom CSN, som statlig myndighet, har att tillämpa fri bevisföring är det viktigt att det är tydligt att eventuella uppräknings av olika sätt att styrka en uppgift endast utgör en uppräkning av olika exempel på hur styrkandet kan ske. CSN bedömer samtidigt att exempel fyller en viktig funktion som vägledning för kursdeltagarna, men att den då gör sig bättre i ett allmänt råd till förordningen än i en bindande myndighetsföreskrift.

De föreslagna ändringarna är endast redaktionella och medför ingen ändring i CSN:s hantering och prövning av rätten till ersättning.

CSN har inte identifierat några alternativ till de föreslagna ändringarna. Om de föreslagna ändringarna inte genomförs finns risken att enskild begränsas i sina möjligheter att intyga bortfall av inkomst.

3.4 Ändringar i 4 §

Förslag: Vid förlorad arbetsinkomst eller motsvarande ska, i de fall ersättning betalas ut per dag eller del av dag och inte annat visas,

1. ersättning för hel dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för åtta timmar,
2. ersättning för tre fjärdedels dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för sex timmar,
3. ersättning för en halv dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för fyra timmar,
4. ersättning för en fjärdedels dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för två timmar,
5. ersättning för en åttondels dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för en timme.

I de fall ersättning betalas ut per vecka, ska varje vecka med hel sådan ersättning anses motsvara förlorad arbetsinkomst för 40 timmar.

Skälen för förslaget

CSN bedömer att den nuvarande 4 § är onödigt lång och att de olika beskrivningarna för olika typer av ersättningar är onödigt komplicerad. För att förenkla läsningen och förståelsen föreslår CSN en samlad skrivning som gäller oavsett vilken typ av inkomst som förlorats. Ändringarna är endast redaktionella och påverkar inte CSN:s prövning.

CSN har övervägt att förenkla skrivningen i nuvarande 4 § men att ändå fortsatt ha olika skrivningar för olika typer av ersättningar. CSN har dock landat i att detta är onödigt krångligt och inte ger något mervärde.

Om de föreslagna ändringarna inte genomförs uppstår inga andra konsekvenser än att föreskriften fortsatt är omfattande och något svårläst.

3.5 Upphävande av 5 §

Förslag: 5 § upphävs.

Skälen för förslaget

CSN har vid översynen av den aktuella författningssamlingen identifierat behov av att upphäva vissa bestämmelser som inte längre bedöms vara nödvändiga eller lämpliga att ha kvar. Det aktuella upphävandet genomförs som en del av detta arbete för att säkerställa att myndighetens regelverk är aktuellt, tydligt och i överensstämmelse med gällande bemyndigande.

Enligt 16 § i förordningen kan TUFF-deltagare få ersättning för varje timme under vilken de förlorar arbetsinkomst eller motsvarande på grund av deltagandet i utbildningen och resor till eller från den plats där utbildningen äger rum. Om exempelvis utbildningen endast pågår del av dag men deltagaren har ett sådant arbete att det inte är möjligt med frånvaro endast del av dag så förlorar deltagaren arbetsinkomst för hela dagen på grund av deltagande i utbildningen, även om utbildningen inte pågår hela dagen. Ersättning för förlorad arbetsinkomst för hel dag bör då kunna utgå i enlighet med förordningen. CSN föreslår därför att 5 § upphävs.

CSN har inte identifierat några alternativ till de föreslagna ändringarna. Om de föreslagna ändringarna inte genomförs finns risken att kursdeltagare inte beviljas den ersättning de har rätt till enligt förordningen.

3.6 Ändringar i 6 § och upphävande av rubrik

Förslag: Med hemort menas den ort där deltagaren är bosatt. Med studieort menas den ort där utbildningen är förlagd.

Rubriken närmast före 6 § upphävs.

Skälen för förslaget

CSN:s avsikt med föreslagna ändringar är att förtydliga förutsättningarna för prövningen av rätten till resekostnadsersättning enligt 17 § förordningen, där regeringen föreskrivit att resekostnadsersättning lämnas för resa från hemorten till studieorten. CSN bedömer att det är nödvändigt med en tydligare definition av begreppen för att säkerställa att ersättning lämnas inom förordningens ramar. Ersättning ska endast lämnas för resa från hemort till studieort, alltså inte resa från hemadressen till adressen där utbildningen hålls. Det är också så CSN normalt hanterar det i prövningen.

CSN har tidigare, genom SPSM, till regeringen föreslagit en ändring av 17 § förordningen. Enligt förslaget skulle resekostnadsersättning kunna lämnas för tur- och returresa mellan hemmet och den plats där utbildningen äger rum. Regeringen valde dock att inte gå vidare med det förslaget.

Om här föreslagen ändring inte genomförs finns risken att kursdeltagare felaktigt tror att de kan beviljas ersättning för lokala anslutningsresor inom hemorten respektive studieorten, vilket skulle gå utöver vad förordningen föreskriver.

CSN har försökt att identifiera andra sätt att definiera begreppet hemort, men landat i att det behöver knytas till var deltagaren är bosatt. Var någon ska anses vara bosatt följer av 6, 7 och 8-13 §§ folkbokföringslagen (1991:481).

Eftersom 6 § förtydligas och skrivningar om alternativa resvägar utgår föreslår CSN även att rubriken Resväg upphävs.

3.7 Upphävande av 7 §

Förslag: 7 § upphävs.

Skälen för förslaget

CSN har vid översynen av den aktuella författningssamlingen identifierat behov av att upphäva bestämmelser som inte längre bedöms vara nödvändiga eller lämpliga att ha kvar. Det aktuella upphävandet genomförs som en del av detta arbete för att säkerställa att myndighetens regelverk är aktuellt, tydligt och i överensstämmelse med gällande bemyndigande.

Som nämnts ovan föreslås ett förtydligande i 6 § om att resekostnadsersättning lämnas för resor mellan bostadsorten och studieorten. Detta innebär att lokala anslutningsresor inom hemorten eller studieorten alltså inte ersätts och det är också så CSN normalt hanterar det i prövningen. 7 § fyller därmed inte någon funktion. Paragrafen föreslås därför upphävas.

CSN har inte identifierat något alternativ till den föreslagna ändringen. Om ändringen inte genomförs luras den enskilde att tro att ersättning kan lämnas för lokala resor inom bostadsorten och studieorten.

3.8 Ändringar i 8 § och tillhörande allmänt råd

Förslag: Resekostnadsersättning lämnas normalt med ett belopp som motsvarar kostnaden för resa enligt det billigaste alternativet.

Deltagare kan få resekostnadsersättning för ett dyrare alternativ om han eller hon därigenom gör en betydande tidsvinst eller om det finns andra godtagbara skäl.

Godtagbara skäl för att lämna resekostnadsersättning för resa med ett dyrare alternativ, kan exempelvis vara att den resande på grund av funktionsnedsättning inte utan stora svårigheter kan använda det billigaste alternativet.

Skälen för förslaget

Resa med bil blir ett allt vanligare färdssätt och en sådan resa kan ibland vara billigare än resa med allmänna kommunikationer, särskilt om det är fler än en person som reser med i bilen. CSN ser därför behov av att ändra föreskrifterna för att förtydliga att det är tillåtet att resa även med annat än allmänna kommunikationer, så länge som det är det billigaste färdssättet i den aktuella situationen. Att nämna att tillgängliga rabatter måste utnyttjas och att ersättning inte kan lämnas med ett högre belopp än vad resan faktiskt kostat bedöms onödigt och tynger föreskriften i onödan. Eftersom CSN redan i dag har utrymme att bevilja för annat färdssätt än allmänna kommunikationer, om skäl finns för det, bedömer CSN att ändringen inte kommer medföra någon påverkan på CSN:s prövning.

För att få resa med ett dyrare färdssätt krävs godtagbara skäl. Det kan exempelvis handla om medicinska skäl eller att det saknas allmänna kommunikationer. Enligt nuvarande lydelse krävs särskilda skäl för att få resa med dyrare färdssätt. Syftet med att ändra från särskilda skäl till godtagbara skäl är att förtydliga att detta inte rör sig om en skälprövning som är knuten till förordningen, utan att det istället handlar om att avgöra vad som kan vara godtagbara skäl i enlighet med CSN:s föreskrift.

Syftet med nämnda ändringar är att förenkla skrivningen, ta bort onödig detaljstyrning och att förtydliga regleringen. Ändringarna är inte avsedda att medföra någon förändring i CSN:s prövning jämfört med vad som gäller vid dagens prövning.

CSN har inte identifierat något alternativ till de föreslagna ändringarna. Om föreslagna ändringar inte genomförs blir konsekvensen att kursdeltagaren kan tro att denne är hänvisad till allmänna kommunikationer, även om annat färd sätt är billigare.

3.9 Upphävande av 9 §

Förslag: 9 § upphävs.

Skälen för förslaget

Syftet med att upphäva 9 § är att ta bort onödig reglering. Redan av förordningen framgår att ersättning lämnas för reskostnader. Det innebär att alla kostnader som utgör en del av kostnaden för resan kan beviljas. Någon ytterligare reglering bedöms inte behövas. 9 § föreslås därför upphävas.

Ändringen medför ingen förändring i sak för CSN:s prövning.

CSN har övervägt att endast korta ned den nuvarande 9 § och undvika att gå in på vilka typer av kostnader som skulle kunna vara sådan annan nödvändig kostnad för resan, men landat i att bestämmelsen är onödig. Om föreslagen ändring inte genomförs uppstår inga andra konsekvenser än att vi har en föreskrift som inte är nödvändig.

3.10 Upphävande av 11 §

Förslag: 11 § upphävs.

Skälen för förslaget

CSN har vid översynen av den aktuella författningssamlingen identifierat behov av att upphäva vissa bestämmelser som inte längre bedöms vara nödvändiga eller lämpliga att ha kvar. Det aktuella upphävandet genomförs som en del av detta arbete för att säkerställa att myndighetens regelverk är aktuellt, tydligt och i överensstämmelse med gällande bemyndigande.

Tur- och returesor mellan en hemort och en utbildningsort kostar i realiteten aldrig så lite som 50 kr. Men även om kostnaden i något enstaka fall skulle understiga 50 kr så bedömer CSN att det enligt förordningen ska kunna beviljas ersättning även för sådan mindre kostnad.

Eftersom tur- och returkostnader i realiteten aldrig understiger 50 kr kommer ändringen inte medföra någon påverkan i sak.

CSN har inte identifierat något alternativt förslag. Om föreslagen ändring inte genomförs blir konsekvensen att vi har en föreskrift som kan läsas så att den inte helt ligger i linje med förordningens bestämmelser och som inte fyller någon funktion i realiteten.

3.11 Ändringar i 12 §

Förslag: I en rekvisition av resekostnadsersättning ska det lämnas uppgifter om färdväg och färdstätt samt om kostnader för resan. Underlag för kostnaderna ska bifogas rekvisitionen när CSN begär det.

Skälen för förslaget

Den som ansöker om en förmån ska kunna göra sannolikt att denne har rätt till förmånen. Att kräva ett styrkande av rätten innebär normalt ett högre ställt beviskrav än att kräva att någon ska göra något sannolikt. För att bestämmelsen ska följa förvaltningsrättsliga principer och hur prövningen ser ut i praktiken behöver 12 § ändras. Ändringen kommer inte ge någon påverkan i sak utifrån hur dagens hantering ser ut.

CSN har inte identifierat några alternativa förslag. Om föreslagen ändring inte genomförs kommer det inte medföra några konsekvenser för rätten till stöd.

3.12 Ändringar i 13 §

Förslag: Ansökan om ersättning ska ha kommit in till CSN senast den 31 december det första året för vilket deltagaren avser att begära ersättning.

Enligt 20 § första stycket förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar får en ansökan prövas även om den inte har kommit in i tid om det finns särskilda skäl.

Skälen för förslaget

TUFF-utbildningar är uppbyggda på olika sätt. Vissa utbildningar består av få och långa kurser medan andra utbildningar består av många och korta kurser. Oavsett hur utbildningen är uppbyggd gäller att ansökan ska ha kommit in senast den 31 december samma år som den kurs som ansökan avser påbörjas. Detta är vad som gäller redan i dag men detta behöver komma till tydligare uttryck i föreskriften.

CSN föreslår därutöver att skrivningen om att ansökan ska göras på blankett som CSN bestämmer tas bort. Detta eftersom det framgår redan av 20 § förordningen.

Därutöver föreslås en omformulering av föreskriftens hänvisning till förordningens skrivning om särskilda skäl, för att förtydliga att det är regeringen som föreskrivit om detta och inte CSN.

CSN har inte identifierat något alternativ till förslaget. Om förslaget inte genomförs kommer det inte ge några andra konsekvenser än att föreskriften fortsatt är något otydlig.

3.13 Ändringar i 14 §

Förslag: Rekvisition av ersättning ska göras på den blankett som CSN bestämmer.

Skälen för förslaget

En rekvisition avser uppgifter om det antal arbetstimmar med inkomstbortfall som kursdeltagaren behövt ta i anspråk för TUFF och om resor till och från den plats där TUFF ägt rum, vilket framgår av förordningen. För att lämna in en rekvisition

behöver alltså kursen vara till ända. Därtill kommer att TUFF-anordnaren intygar genomgången utbildning på rekvisitionsblanketten innan inlämnande till CSN. Detta innebär att det inte är möjligt för kursdeltagaren att begära ersättning förrän efter kursens slut, oavsett om detta uttrycks i föreskrift eller inte. Skrivningen i 14 § om att rekvisition inte får lämnas in förrän kursen är slut är därmed onödig och bör tas bort. Ändringen ger ingen påverkan i sak.

CSN har inte identifierat några alternativ till förslaget. Om föreslagen ändring inte genomförs så kommer det inte medföra några andra konsekvenser än att föreskriften är tyngd med onödig text.

4. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Föreskriftsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2026 och gälla för utbildning från och med ikraftträdandet.

4.1 Ikraftträdande

De föreslagna ändringarna i Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 1998:7) om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

4.2 Behov av övergångsbestämmelser

Eftersom de föreslagna ändringarna till viss del innebär förändringar i sak bedömer CSN att det finns behov av övergångsbestämmelser. Övergångsbestämmelser behövs för att säkerställa att kursdeltagarna som gått utbildning före ikraftträdandet ska kunna utgå från att de får ersättning enligt det regelverk som gällde vid tiden för genomförandet av utbildningen. Det behövs också övergångsbestämmelser för att säkerställa att information om det ändrade regelverket hinner nå såväl utbildningsanordnare som kursdeltagare i god tid innan ikraftträdandet och för att säkerställa att alla som gått utbildningen före ikraftträdandet ska hanteras på samma sätt, oavsett när ersättningen från CSN betalas ut.

Ändringarna föreslås därför tillämpas för ersättning som avser deltagande i teckenspråksutbildning från och med ikraftträdandet den 1 januari 2026.

5. Kostnadsmässiga och andra effekter

5.1 Konsekvenser för studerande

De föreslagna ändringarna syftar i stort till att förenkla läsningen och underlätta förståelsen och förväntas därmed underlätta för kursdeltagarna. De ändringar som påverkar rätten till ersättning jämfört med i dag är ändringarna gällande 5, 6 och 11 §§.

Upphävandet av 5 §, som innebär att minimikravet på fyra timmars effektiv studietid för rätt till inkomstersättning tas bort, blir till fördel för kursdeltagarna och ger större möjligheter att bevilja ersättning än idag.

Ändringen i 6 § gällande hemort och studieort påverkar kursdeltagarna på så sätt att resekostnadsersättning inte kommer beviljas dörr till dörr mellan hemorten och studieorten, utan istället beviljas från och till ortens centrum. Eventuella lokala resor inom hemorten och studieorten behöver kursdeltagaren därmed själv bekosta. Detta rör sig dock enbart om mindre kostnader för kursdeltagarna.

Upphävandet av 11 § gällande 50-kronorsgränsen för tur- och returesor blir till fördel för kursdeltagarna då kostnaden kommer kunna ersättas även om den understiger 50 kronor.

5.2 Konsekvenser för staten

CSN bedömer att kostnaderna för staten inte kommer att påverkas nämnvärt av föreslagna ändringar. Borttagandet av minimikravet på fyra timmars effektiv studietid och 50-kronorsgränsen för tur- och returesor i 5 och 11 §§ bedöms endast ge marginellt utökat utflöde av ersättning medan ändringen i 6 § gällande att resor inte beviljas för lokala resor inom hem- och studieorterna bedöms ge marginellt minskat utflödet.

5.3 Konsekvenser för CSN

CSN bedömer att föreslagna ändringar inte kommer att medföra några nämnvärda konsekvenser för CSN.

6. Konsekvenser för Sveriges EU-medlemskap

De förslag CSN lämnar i denna promemoria överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

7. Övriga konsekvenser

Förslagen bedöms inte ha några regionala effekter eller få några konsekvenser för jämställdheten. Förslagen bedöms inte heller ha någon inverkan på klimat och miljö.

8. Behovet av informationsinsatser

CSN kommer uppdatera erforderlig information på webben, i blanketter och i informationsmaterial. I övrigt bedömer CSN att det inte behövs några särskilda informationsinsatser.

9. Författningsförslag

Centrala studiestödsnämnden (CSN) föreskriver med stöd av 23 § förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar i fråga om nämndens föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 1998:7) om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för vissa föräldrar¹

dels att 3, 5, 7, 9 och 11 §§ samt rubriken närmast före 6 § ska upphöra att gälla, *dels* att 1, 2, 4, 6, 8 och 12–14 §§ samt rubrikerna närmast före 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

CSN beslutar också att de allmänna råden till 3 § ska upphöra att gälla, att de allmänna råden till 8 § ska ha följande lydelse och att det införs nya allmänna råd till 21 § andra stycket förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar.

¹ Författningen omtryckt CSNFS 2009:3.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<i>Allmänt</i>	<i>Inledande bestämmelse</i>
1 §²	
<i>Bestämmelser om teckenspråksutbildning för föräldrar till barn som för kommunikation är beroende av teckenspråk (TUFF-utbildning) finns i förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar. Grundläggande bestämmelser om ersättning till en deltagare i TUFF-utbildning (TUFF-ersättning) finns i 16–22 §§ förordningen.</i> <i>TUFF-ersättning kan lämnas endast till en sådan deltagare som anges i 1 § förordningen.</i> <i>TUFF-ersättning består av dels ersättning för förlust av arbetsinkomst eller motsvarande (inkomstersättning), dels ersättning för resekostnader (resekostnadsersättning).</i>	<i>Dessa föreskrifter kompletterar bestämmelserna om ersättning till deltagare i teckenspråksutbildning för föräldrar till barn som för kommunikation är i behov av teckenspråk (TUFF) i 16–22 §§ förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar.</i>
<i>Inkomstersättning</i>	<i>Ersättning för förlorad arbetsinkomst eller motsvarande (inkomstersättning)</i>
2 §³	
<i>Som motsvarande förlust av arbetsinkomst ska räknas förlust av</i> <i>1. arbetslöshetsersättning,</i> <i>2. sjukpenning,</i> <i>3. rehabiliteringspenning,</i> <i>4. aktivitetsstöd enligt förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd,</i> <i>5. studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395), samt</i> <i>6. annan ersättning eller inkomst som kan anses motsvara arbetsinkomst.</i>	<i>Som motsvarande förlorad arbetsinkomst räknas förlorad</i> <i>1. arbetslöshetsersättning,</i> <i>2. sjukpenning,</i> <i>3. rehabiliteringspenning,</i> <i>4. föräldrapenning,</i> <i>5. aktivitetsstöd,</i> <i>6. studiemedel enligt studiestödslagen (1999:1395) eller omställningsstudiestöd enligt lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd samt</i> <i>7. annan ersättning eller inkomst som kan anses motsvara arbetsinkomst.</i>
3 §⁴	<i>Paragrafen upphävs</i>
<i>I en rekvisition av inkomstersättning ska en arbetstagare styrka bortfall av arbetsinkomst genom ett intyg från arbetsgivaren.</i> <i>En egenföretagare som rekviderar inkomstersättning ska genom ett intyg</i>	

² Senaste lydelse CSNFS 2009:3.³ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.⁴ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

styrka bortfall av arbetsinkomst. Den som är egenföretagare ska även styrka att han eller hon är egenföretagare genom ett F-skattebevis eller motsvarande dokument. En sökande som inte är vare sig arbetstagare eller egenföretagare ska styrka bortfall av arbetslöshetsersättning genom ett intyg från arbetslöshetskassan och bortfall av sjukpenning, rehabiliteringspenning eller aktivitetsstöd genom ett intyg från Försäkringskassan. Bortfall av studiemedel som betalas ut av CSN behöver inte styrkas.	
Till 3 § meddelar CSN följande allmänna råd ⁵	Det allmänna rådet upphävs
En egenföretagare bör i första hand styrka bortfall av inkomst genom ett intyg som visar att lön eller motsvarande har betalats ut till en ersättare i företaget. Om inkomstbortfallet inte kan styrkas genom ett intyg, bör egenföretagaren på annat sätt göra det troligt att han eller hon har haft en förlust av arbetsinkomst genom att visa tidigare inkomster av näringsverksamhet.	
	Till 21 § andra stycket förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar meddelar CSN följande allmänna råd
	Inkomstbortfall kan exempelvis styrkas på följande sätt: - För arbetstagare genom intyg från arbetsgivare. - För egenföretagare genom intyg från revisor eller motsvarande. - För deltagare som har sådan annan ersättning som kan anses motsvara arbetsinkomst genom intyg från utbetalande organisation.
4 § ⁶	
Bortfall för en dag av arbetslöshetsersättning som avser	Vid förlorad arbetsinkomst eller motsvarande ska, i de fall ersättning

⁵ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

⁶ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

<i>heltidsarbete ska anses motsvara åtta arbetstimmar. Bortfall av en sådan ersättning som avser deltidarbete ska anses motsvara det antal hela arbetstimmar som den lägre arbetslöshetsersättningen får anses motsvara.</i> <i>Bortfall för en dag av aktivitetsstöd som har beviljats för en verksamhet på heltid ska anses motsvara åtta arbetstimmar. Bortfall av ett sådant stöd för en verksamhet på deltid ska anses motsvara det antal hela arbetstimmar som det lägre aktivitetsstödet får anses motsvara.</i> <i>Bortfall för en dag av sjuk- eller rehabiliteringspenning ska anses motsvara</i> <i>1. åtta arbetstimmar om bortfallet avser hel sjuk- eller rehabiliteringspenning,</i> <i>2. sex arbetstimmar om bortfallet avser tre fjärdedels sjuk- eller rehabiliteringspenning,</i> <i>3. fyra arbetstimmar om bortfallet avser halv sjuk- eller rehabiliteringspenning,</i> <i>4. två arbetstimmar om bortfallet avser en fjärdedels sjuk- eller rehabiliteringspenning.</i> <i>Om en deltagare i TUFF-utbildning förlorar studiemedel för minst en vecka, ska detta anses motsvara ett visst antal arbetstimmar per dag med inkomstbortfall. Detta gäller dock endast för de dagar som TUFF-utbildningen har pågått och för de dagar som deltagaren har behövt resa till eller från den plats där utbildningen ägt rum. Bortfall av studiemedel ska för varje vecka anses motsvara</i> <i>1. åtta arbetstimmar per dag om studiemedel har beviljats för heltidsstudier,</i> <i>2. sex arbetstimmar per dag om studiemedel har beviljats med 75 procent av helt belopp, och</i> <i>3. fyra arbetstimmar per dag om studiemedel har beviljats med ett halvt belopp.</i>	<i>betalas ut per dag eller del av dag och inte annat visas,</i> <i>1. ersättning för hel dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för åtta timmar,</i> <i>2. ersättning för tre fjärdedels dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för sex timmar,</i> <i>3. ersättning för en halv dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för fyra timmar,</i> <i>4. ersättning för en fjärdedels dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för två timmar,</i> <i>5. ersättning för en åttondels dag anses motsvara förlorad arbetsinkomst för en timme.</i> <i>I de fall ersättning betalas ut per vecka, ska varje vecka med hel sådan ersättning anses motsvara förlorad arbetsinkomst för 40 timmar.</i>
5 § ⁷	Paragrafen upphävs

⁷ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

<i>För att inkomstersättning ska kunna lämnas för ett inkomstbortfall som gäller fler arbetstimmar än vad som motsvaras av studietiden under en utbildningsdag, krävs det att utbildningsdagen innehåller ett planerat studiearbete under minst fyra timmar om 60 minuter effektiv studietid (exklusive raster). I annat fall kan inkomstersättning lämnas för högst så många timmar som studierna har omfattat under utbildningsdagen.</i>	
Resekostnadsersättning	
<i>Resväg</i>	<i>Rubriken upphävs</i>
6 §⁸	
Med hemort menas den ort där deltagaren är stadigvarande bosatt. Om en resa påbörjas eller avslutas på någon annan ort som han eller hon tillfälligt vistas på, ska resekostnadsersättning lämnas för en resa från och till denna ort. Detta gäller dock endast om ersättningen därigenom blir lägre än vad den skulle ha blivit om deltagaren hade rest från och till hemorten. I annat fall lämnas resekostnadsersättning med högst det belopp som han eller hon skulle ha varit berättigad till vid en resa från och till hemorten. Utan hinder av första stycket får ersättning lämnas för en resa från och till någon annan ort än hemorten, om deltagaren vid tiden för resan mer än tillfälligt vistas på den andra orten på grund av exempelvis arbete eller studier.	Med hemort menas den ort där deltagaren är bosatt. Med studieort menas den ort där utbildningen är förlagd.
7 §⁹	<i>Paragrafen upphävs</i>
Ersättning för lokala resor på hemorten eller studieorten lämnas endast om kostnaden per resa uppgår till minst 50 kronor.	
<i>Färdsätt</i>	
8 §¹⁰	
Resekostnadsersättning lämnas normalt med ett belopp som motsvarar kostnaden för en resa enligt det billigaste ordinarie alternativet med allmänna färdmedel. Det förutsätts dock att	Resekostnadsersättning lämnas normalt med ett belopp som motsvarar kostnaden för resa enligt det billigaste alternativet.

⁸ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.⁹ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.¹⁰ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

<i>tillgängliga möjligheter till normala rabatter utnyttjas.</i> <i>Resekostnadsersättning får inte lämnas med ett högre belopp än vad resan faktiskt har kostat.</i> <i>I undantagsfall kan en resande få resekostnadsersättning för ett dyrare färd sätt, om han eller hon därigenom gör en betydande tidsvinst eller om det finns andra särskilda skäl.</i>	<i>Deltagare kan få resekostnadsersättning för ett dyrare alternativ om han eller hon därigenom gör en betydande tidsvinst eller om det finns andra godtagbara skäl.</i>
<i>Till 8 § meddelar CSN följande allmänna råd:¹¹</i>	
<i>Vid en kostnadsjämförelse mellan olika färd sätt bör samtliga kostnader för olika alternativ beaktas. Utgångspunkten bör vara att den resande ska välja det färd sätt som medför den totalt sett lägsta möjliga kostnaden för staten. Samtidigt bör det även beaktas kostnader och andra olägenheter för den resande på grund av exempelvis en längre tids bortovaro från hemmet.</i> <i>Om två eller flera resande som har rätt till TUFF-ersättning ska göra samma resa, bör kostnadsjämförelsen gälla de totala kostnaderna för alla som genomför resan.</i> <i>Om en resa med det billigaste alternativet kan genomföras under högst sex timmar, bör ersättning för ett dyrare alternativ inte lämnas även om tidsvinsten är betydande. Hänsyn bör dock tas till om en resa med det billigaste alternativet måste starta orimligt tidigt eller avslutas orimligt sent.</i> <i>Om allmänna färdmedel saknas för en del av resvägen eller rimligen inte kan användas med hänsyn till tidtabellen, kan resekostnadsersättning lämnas för en resa med privat bil eller taxi fram till lämplig busshållplats, järnvägsstation, flygplats eller motsvarande.</i> <i>Särskilda skäl för att lämna resekostnadsersättning för ett dyrare alternativ kan exempelvis vara att den resande på grund av funktionsnedsättning inte utan stora svårigheter kan använda allmänna färdmedel.</i>	<i>Godtagbara skäl för att lämna resekostnadsersättning för resa med ett dyrare alternativ, kan exempelvis vara att den resande på grund av funktionsnedsättning inte utan stora svårigheter kan använda det billigaste alternativet.</i>

¹¹ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

<i>Kostnader som ersätts</i>	
9 §¹²	<i>Paragrafen upphävs</i>
En resande ersätts utöver kostnaden för färdbiljetter vid en resa med allmänna färdmedel även för kostnader för andra nödvändiga utgifter för resan. Detta gäller exempelvis kostnader för platsbiljett, beställningsavgift och bagage. Om den resande har rätt till resekostnadsersättning för en resa med privat bil till busshållplats, järnvägsstation, flygplats eller motsvarande, kan även kostnaden för parkeringsavgift ersättas.	
10 §¹³	
Kostnader för en resa med privat bil ersätts med 2 kronor och 50 öre per kilometer.	
11 §¹⁴	<i>Paragrafen upphävs</i>
Om den totala kostnaden för en tur- och-retur-resa är lägre än 50 kronor, lämnas inte resekostnadsersättning.	
12 §¹⁵	
I en rekvisition av resekostnadsersättning ska det lämnas uppgifter om färdväg och färdstätt samt om kostnader för resan. Kostnader för en resa med allmänna färdmedel och andra därmed sammanhängande kostnader ska styrkas genom kvitton eller motsvarande.	I en rekvisition av resekostnadsersättning ska det lämnas uppgifter om färdväg och färdstätt samt om kostnader för resan. Underlag för kostnaderna ska bifogas rekvisitionen när CSN begär det.
Ansökan och ansökningstider	
13 §¹⁶	
Ansökan om TUFF-ersättning ska ha kommit in till CSN senast den 31 december det år då utbildningen påbörjas. Om det finns särskilda skäl får, enligt 20 § första stycket förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar, en ansökan prövas även om den inte har kommit in i tid.	Ansökan om ersättning ska ha kommit in till CSN senast den 31 december det första året för vilket deltagaren avser att begära ersättning. Enligt 20 § första stycket förordningen (1997:1158) om statsbidrag för teckenspråksutbildning för vissa föräldrar får en ansökan prövas även om den inte har kommit in i tid om det finns särskilda skäl.

¹² Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

¹³ Senaste lydelse CSNFS 2023:8.

¹⁴ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

¹⁵ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

¹⁶ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.

<i>Ansökan ska göras på en blankett som CSN bestämmer. Om ansökan lämnas in efter kursens slut, behöver den särskilda ansökningsblanketten inte användas. Då gäller rekvisitionsblanketten även som ansökan.</i>	
Rekvisition	
14 §¹⁷	
Rekvisition av <i>TUFF</i>-ersättning ska göras på en blankett som CSN bestämmer. <i>En rekvisition får inte lämnas in förrän kursen är slut.</i>	Rekvisition av <i>ersättning</i> ska göras på <i>den</i> blankett som CSN bestämmer.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2026 och gäller för utbildning från och med samma datum.

¹⁷ Senaste lydelse CSNFS 2009:3.